

Davvening at Dawn

תפילת הותיקין

Source Sheet by Allan Lehmann

Mishnah Berakhot 1:2

From what time may one recite the Shema in the morning? From the time that one can distinguish between blue and white. Rabbi Eliezer says: between blue and green. And he must finish it by sunrise. Rabbi Joshua says: until the third hour of the day, for such is the custom of the children of kings, to rise at the third hour. If one recites the Shema later he loses nothing, like one who reads in the Torah.

משנה ברכות א'ב'

מאימתי קורין את שמע בשחרית. משפיר בין תכלת ללבן. רבי אליעזר אומר, בין תכלת לכתית. וגומרה עד הניץ החמה. רבי יהושע אומר, עד שלש שעות, שכן דרוך בני מלכים לעמוד בשלש שעות. הקורא מכאן ואילך לא הפסיד, כאדם הקורא בתורה:

Berakhot 9b

It was taught in a *baraita*:

Rabbi Meir says that the day begins when **one can distinguish between** two similar animals, e.g., **a wolf and a dog**.

Rabbi Akiva provides a different sign, and **says that the** day begins when there is sufficient light to distinguish **between a donkey and a wild donkey**.

And Aherim say: When one can see another person, who is merely an acquaintance (Jerusalem Talmud) **from a distance of four cubits and recognize him**.

ברכות ט' ב

תנא: רבי מאיר אומר: משפיר בין זאב לכלב. רבי עקיבא אומר: בין חמור לערוד. ואחרים אומרים: משיראה את חברו רחוק ארבע אמות, ויפירונו.

Berakhot 9b

It was also taught in a *baraita*: **The vatikin would conclude** the recitation of *Shema* **with sunrise in order to juxtapose** the blessing of **redemption**, which immediately follows the recitation of *Shema*, **with prayer, and pray during the day**.

ברכות ט' ב

תנא נמי הכי: ותיקין היו גומרים אותה עם הניץ החמה, כדי שישמוך גאולה לתפלה, ונמצא מתפלל ביום.

Berakhot 9b

Regarding this custom of the *vatin*, **Rabbi Zeira said: What verse** is the source for this tradition? **“They shall fear You with the sun, and before the moon for all generations”** (Psalms 72:5). This verse indicates that one should express one’s awe of Heaven, they shall fear You, immediately before sunrise, with the sun.

Deuteronomy 9:10

And the LORD gave me the two tablets of stone inscribed by the finger of God, with the exact words that the LORD had addressed to you on the mountain out of the fire on the day of the Assembly.

Jerusalem Talmud Peah 2:4:9

Rebbi Joshua ben Levi said: On them, and on them; all, like all; words, the words; Bible, Mishnah, Talmud, and Aggadah. Even what a competent student will discover before his teacher was said to Moses on Sinai. What is the reason? (*Ecc.* 1:10) “There is something about which one would say, look, this is new!” His colleague will answer, “it already has been forever.”

ברכות ט' ב

אמר רבי זירא: מאי קראתה — “ויראוך עם שמש ולפני ירח דור דורים”.

דברים ט"ו

ויתן ה' אלי את-שני לוחות האבנים כתבים באצבע אלקים ועליהם ככל-הדברים אשר דבר ה' עמכם בהר מתוך האש ביום הקהל:

תלמוד ירושלמי פאה ב'ד'ט'

רבי יהושע בן לוי אמר עליהם ועליהם כל ככל דברים הדברים מקרא משנה תלמוד ואגדה. אפילו מה שתלמיד וותיק עתיד להורות לפני רבו כבר נאמר למשה בסני. מה טעם יש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא. משיבו חבירו ואומר לו כבר היה לעולם.